

Pytanie klienta: **Słyszałem że darowiznę można dokonać tylko przed notariuszem. Podarowałem samochód mojemu synowi, jednak umowy nie spisaliśmy w obecności notariusza. Czy umowa jest ważna?**

Darowizna polega na tym, że darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku. Tym świadczeniem może być np. bezpłatne przeniesienie własności samochodu. Jest to bardzo popularna forma przenoszenia własności między członkami rodziny.

Co do zasady, przepisy kodeksu cywilnego wymagają aby oświadczenie darczyńcy zostało złożone przed notariuszem – art. 890 § 1 Kodeksu cywilnego. Jednakże zdanie drugie komentowanego przepisu łagodzi skutki niezachowania tej szczególnej formy. I tak, **jeżeli przyrzeczone świadczenie zostało spełnione to umowa darowizny mimo niezachowania szczególnej formy, będzie ważna.** Jest to bardzo praktyczne rozwiązanie, które ułatwia przeniesienie własności i sprawia że spełnienie przyrzeczonego świadczenia prowadzi do nadania pełnej wartości prawnej dokonanej czynności. Powyższy pogląd jest podzielany przez sądy powszechne. Powyższe ma wyraz m in. w Wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20 lipca 2017 r., sygn. akt: I ACa 1711/16, w którym to wyroku sąd stwierdził iż „Konstrukcja art. 890 § 1 zd. 2 k.c. pełni funkcję stabilizującą i chroniącą zaufanie, przeciwdziałając instrumentalnemu traktowaniu wymogów formalnych i powiązanej z nimi sankcji nieważności. W braku tego mechanizmu, każde świadczenie spełnione bez uprzedniego zachowania wymaganej formy byłoby pozbawione podstawy prawnej, co zawsze otwierałoby drogę do żądania jego zwrotu w ramach conditionis sine causa.”

W tym miejscu warto podkreślić, omawiana wyżej konstrukcja nie ma zastosowania w sytuacji, gdy odrębne przepisy, które ze względu na przedmiot darowizny wymagają zachowania szczególnej formy dla oświadczeń obu stron – art. 890 § 2 k.c. Tak jest np. w przypadku darowizny nieruchomości, gdyż art. 158 k.c, wymaga aby umowy przenoszące własność nieruchomości były zawarte w formie aktu notarialnego.

Reasumując, umowa darowizny samochodu zawarta bez zachowania formy aktu notarialnego będzie ważna jeśli dojdzie do spełnienia przyrzeczonego świadczenia. Co ważne, należy pamiętać aby mimo wszystko zawierać taką jak i pozostałe umowy w formie pisemnej, jest to bardzo ważne, gdyż stanowi dowód zawarcia danej umowy.